

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Grabica na 2021r.

I. Wprowadzenie

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U z 2019 poz.2277 z późn. zm.). Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 przedmiotowej ustawy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin i jest realizowane w postaci gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanych corocznie przez Rady Gmin. W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Przepisy lokalne dotyczące wykonywania zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

- 1) Uchwała Nr XXXIII/240/2018 Rady Gminy Grabica z dnia 23 sierpnia 2018r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Grabica.

Finansową podstawę realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowią dochody Gminy z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Adresatami programu są, w szczególności:

- konsumenci alkoholu;
- osoby pijące nadmiernie, w tym uzależnieni od alkoholu;
- rodziny osób z problemem alkoholowym;
- dzieci i młodzież szkolna (uczniowie szkół z terenu Gminy)

Gmina realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przy współpracy m. in. z:

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- szkołami funkcjonującymi na terenie Gminy Grabica,
- Policją,
- Punktem Konsultacyjnym

Gminny Program daje możliwość współpracy wszystkich chętnych instytucji, które wykorzystując swoje doświadczenia skutecznie przyczynią się do rozwiązywania problemów uzależnień.

II. Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Cele i zadania określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz zgodne są z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W programie uwzględniono dotychczasowe doświadczenia związane z realizacją programu w latach ubiegłych. Główny cel to ukazywanie młodym ludziom alternatywnych form spędzania czasu wolnego i uświadamianie im, że tylko wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi może zapobiec wielu niepowodzeniom w życiu każdego człowieka.

Zadaniem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Grabica jest ukazanie problemu nadużywania alkoholu, jak również wskazanie sposobów i możliwości zapobiegania oraz zwalczania alkoholizmu oraz innych zjawisk patologii na terenie Gminy. Gminny program, poprzez realizację zadań ma wpływać na kształtowanie właściwych postaw wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych zamieszkałych na terenie Naszej Gminy. Jest także przedsięwzięciem mającym na celu konkretną pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom, przy zastosowaniu nowoczesnego podejścia traktującego alkoholizm jako chorobę.

Takie stanowisko pozwala odrzucić ocenę moralną a przystąpić do działań medycznych, psychoterapeutycznych i profilaktycznych w celu uzyskania zamierzonych efektów w walce z groźną chorobą.

Podstawowym celem programu jest zmniejszanie istniejących problemów alkoholowych oraz zapobieganie powstawaniu nowych zjawisk różnych patologii.

Działania:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnień oraz przemoc w rodzinie

- 1) działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych,
- 2) motywowanie i informowanie o możliwościach podjęcia leczenia odwykowego,
- 3) udzielanie wsparcia psychologicznego,
- 4) indywidualna terapia krótkoterminowa,
- 5) praca nad nawrotami picia, porady, konsultacje,
- 6) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- 7) współpraca z placówkami leczenia odwykowego.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- 1) zwiększenie terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- 2) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, pomoc pedagogiczna i prawna dla ofiar przemocy,
- 3) inicjowanie interwencji w przypadku przemocy domowej,
- 4) ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego będących skutkiem nadużywania alkoholu oraz stosowania przemocy,
- 5) udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej, ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez zintensyfikowanie aktywności działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz konsultanta - terapeuty zatrudnionego w Punkcie Konsultacyjnym w Kamocinie,
- 6) dofinansowanie szkoleń służących podniesieniu kompetencji w zakresie zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- 7) prowadzenie działalności edukacyjnej służącej ograniczeniu zjawiska przemocy w rodzinach w szczególności z problemem alkoholowym.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych

- 1) realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych i warsztatów dla dzieci i młodzieży w szkołach na terenie Gminy o tematyce alkoholowej i przemocy w rodzinie,
- 2) przeprowadzanie w placówkach oświatowych prelekcji na temat uzależnień przez pedagogów szkolnych oraz współdziałanie w zakresie wczesnego wykrywania uzależnień,
- 3) szkolenie nowych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli i sprzedawców,
- 4) rozszerzanie zajęć profilaktycznych o różne formy zajęć sportowych,
- 5) współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi placówkami mającymi na celu promocję zdrowego stylu życia i propagowanie trzeźwych obyczajów.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

- 1) współpraca z profesjonalnymi instytucjami służącymi rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 2) współpraca z sądem w sprawie kierowania na obowiązkowe leczenie, koordynacja działań z kuratorami sądowymi oraz policją.

5. Szkolenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 i 15 ustawy

- 1) działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 3) kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem:
 - przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń,
 - terminu ważności zezwolenia,
 - dokonania opłat za korzystanie z zezwolenia.

7. Wspieranie zatrudnienia socjalnego

Wspieranie zatrudnienia socjalnego osób uzależnionych od alkoholu lub narażonych na wystąpienie problemu uzależnienia od alkoholu poprzez współuczestnictwo w organizowaniu i finansowaniu Centrów Integracji Społecznej. Jednym z działań własnych samorządu gminy realizowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określonych w art. 4¹ ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej. Centrum Integracji Społecznej zgodnie z art. 3 ust.2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tj.Dz.U z 2020r., poz.176 z późn. zm.) jest tworzone na zasadach określonych w ustawie, może być tworzone przez jednostkę samorządu terytorialnego. Działalność CIS finansuje się z dotacji pochodzącej z dochodów własnych Gminy zarezerwowanych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Z uwagi na brak takiej instytucji, na terenie Gminy Grabica działa Punkt Konsultacyjny, gdzie jest zatrudniony konsultant – terapeuta. W szkołach dla uczniów, ich rodziców i nauczycieli pełni dyżur psycholog wg ustalonego harmonogramu.

III. Wskaźniki monitoringu

1. Liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi.
2. Liczba osób objętych działaniami pomocowymi – m. in. współuzależnieni, uzależnieni, dzieci, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.
3. Liczba osób zagrożonych alkoholizmem, z którymi były prowadzone rozmowy motywujące w kierunku podjęcia leczenia odwykowego.
4. Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży.

IV. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Ustala się wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 8% minimalnego wynagrodzenia ustalanego przez Radę Ministrów w drodze Rozporządzenia za udział w każdym posiedzeniu.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok prowadzona będzie w oparciu o środki pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które wpływają do budżetu Gminy i są przeznaczone na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.